

V moskevském hypermarketu mají české pivo. Válka? Nechte lidi žít, říká výrobce

SZ seznamzpravy.cz/clanek/domaci-politika-zizen-rusu-hasi-pivo-z-ceska-v-nabidce-je-24-znacek-i-dalsi-zbozi-227879

Článek si také můžete poslechnout v audioverzi.

I rok po napadení Ukrajiny pokračuje řada českých firem v byznysu na ruském trhu. Na regálech tamních obchodů se nabízí ruským zákazníkům české pivo, ale třeba také lihoviny, těstoviny nebo müsli.

Jak díky svému spolupracovníkovi zjistily přímo na místě Seznam Zprávy, českou nabídku dostávají nakupující například v jednom z moskevských hypermarketů sítě Globus, a to v Salarjevu v Novomoskevské městské části.

Pivo české provenience pak Rusové mohou koupit také na e-shopu zmíněného řetězce. Z Česka se na něj nelze dostat, protože příslušné ruské webové stránky jsou blokovány.

E-shop Globusu nabízí hned 24 značek českých piv. Mnoho firem po zahájení války sice okamžitě Rusko opustilo, včetně třeba Plzeňského Prazdroje nebo Budějovického Budvaru, avšak zejména menší

pivovary zůstaly a na neutuchající poptávce Rusů po západním zboží vydělávají.

Jak Seznam Zprávy již popsaly, v Rusku zůstává i řetězec Globus s německými majiteli stejně jako třeba francouzský Auchan. Generální ředitel ruského Globusu se přitom loni přestěhoval do Prahy, odkud řídí českou a ruskou obchodní síť hypermarketů souběžně. O propojení svědčí i to, že někteří zaměstnanci české pobočky teď mají vyrazit do Ruska na pracovní cestu, aby si s ruskými kolegy vyměnili „provozní zkušenosti“.

Snímky: České zboží v moskevském hypermarketu Globus

Foto: Jiří Just, Seznam Zprávy

+11

Jediný export ještě před válkou

Redakce se pokusila oslovit všechny české výrobce, jejichž zboží v regálech Globusu identifikovala. Někteří z producentů navzdory doložené nabídce tvrdí, že vývoz do Ruska už dávno zastavili, a diví se, jak se vůbec jejich zboží mohlo do velkoobchodu Globus dostat.

Tak mluví například zástupci malého pivovaru Hubertus z Kácova u Zruče nad Sázavou.

„Naprostě podporuji rozhodnutí stáhnout se z ruského trhu, a podporuji i rozhodnutí sportovních svazů o zákazu startu ruských reprezentantů. Myslím, že můj postoj k Rusku je jednoznačný

a nekompromisní,“ uvedl v první reakci majitel podniku David Hořejší.

Informace o exportu kácovského piva do Ruska původně označil za nepravdivé, když mu ale redakce předložila aktuální fotku z Moskvy, neskryval překvapení.

„Jediný export jednoho kamionu do Ruska byl ještě před vypuknutím válečného konfliktu, mohlo by se tedy jednat o pivo přes rok a kus staré, nebo tam mohlo ‚přetéct‘ přes nějakého drobného distributora. Jedná se o pivo s českou etiketou, tedy primárně určené pro český trh,“ hledá Hořejší vysvětlení nad snímkem s lahvemi piva v Moskvě.

Podobně mluví manažeři pivovarnické skupiny Pivovary CZ, pod níž patří značky Litovel, Holba a Zubr.

Mediální zástupce této skupiny Jan Vávra uvedl, že od vypuknutí konfliktu na Ukrajině s novými zákazníky na ruském trhu žádné kontrakty neuzavírají a poptávky prý odmítají.

To se ale netýká některých okolních zemí. „Případné přeprodeje našeho piva pochopitelně nemůžeme ovlivnit. Je to pro nás nová skutečnost, a pokud existují nějaké konkrétní informace o prodeji našeho piva v ruské síti Globus, uvítáme je a situaci budeme moci prověřit,“ uvedl Vávra.

Globus: Nic tam nevozíme

Se stejným údivem jako u pivovarníků se redakce nedávno setkala u českých nábytkářů z firem Hanák a TON. A to když se ukázalo, že jejich nábytek inzerují některé ruské prodejny, dokonce i jedna v Ruskem anektovaném Donbasu.

Majitelé obou firem přímý vývoz striktně popřeli, posléze ale připustili, že by se jejich nábytek (bez jejich vědomí) mohl do Ruska dostávat skrze třetí země, jako je Turecko a Kazachstán.

Seznam Zprávy se na okolnosti, za kterých se z Česka a EU dostávají do Ruska potraviny, ptaly mluvčí české pobočky holdingu Globus Anety Turnovské. Ta jen uvedla, že v Česku se tyto kontrakty pro Rusko vůbec neřeší.

A z jejího vyjádření vyplynulo, že Rusové z moskevské filiálky si vše zajišťují vlastními silami, tudíž i české zboží si nakupují sami. „Globus ČR žádné zboží z Česka ani z jiných členských států EU do Ruska neexpeduje a ani se na takové aktivitě nepodílí,“ uvedla Aneta Turnovská.

Je to jen doprodej, už končíme

Vývoz do Ruska v první reakci odmítali i zaměstnanci marketingového oddělení české firmy Europasta SE, která vyrábí těstoviny Adriana. V moskevském hypermarketu Globus je v nabídce hned několik jejich výrobků včetně špaget.

S vysvětlením k fotografiím nakonec přišel generální ředitel Bohumil Vráblík a jde prý pouze o doprodej. „Výrobky, které je možné ještě sporadicky na pultech v Rusku vidět, jsou doprodejovými položkami sortimentu, pro který jsme před konfliktem na Ukrajině nakoupili potištěný obalový materiál. Cílem je eliminovat výraznou ztrátu, která by plynula z jeho likvidace,“ vysvětlil.

Žádné další aktivity v Rusku až do ukončení válečného konfliktu na Ukrajině ale podle něj neplánují. „Ruskou agresí důrazně odsuzujeme, naopak podporujeme rodiny ukrajinských uprchlíků pobývajících na našem území,“ uvedl Vráblík.

O plánovaném ukončení prodeje v Rusku mluví i Michail Kapitanov, majitel firmy Redfood z obce Smilovice u Třince. Ta v ruské síti Globus nabízí pivo pod značkou Zelená Koruna. Kapitanov říká, že jejich pivo je primárně určeno pro ukrajinský trh, z Ruska by prý už odešli, je ale třeba naplnit dříve podepsané smlouvy.

„A proč se v tom vrtáte? Nechte lidi žít! Na pivo není embargo,“ uvedl nakonec český podnikatel Kapitanov, než ukončil telefonát. Ani nevysvětlil, kde jejich pivo vlastně vaří. Jeho kolega z firmy přitom mluvil neurčitě o Liberci.

Nemluvné firmy s ruskými majiteli

Šéfové řady firem, jejichž zboží je na fotografiích z moskevského Globusu, se o Rusku vůbec nechtěli bavit. Dosti často jde o společnosti, které mají ruské majitele či spolumajitele.

To je případ rakovnického pivovaru, který na ruský trh už mnoho let v relativně velkých objemech vyváží pivo pod značkami Bakalář, Pražačka nebo Černovar. Dnes je patrně v tomto sortimentu největším vývozcem. Jako konečný majitel Tradičního pivovaru v Rakovníku je v příslušném registru uveden ruský občan Andrey Brailovskiy. Firma na telefonát a opakovaně urgovaný e-mail s dotazy redakce vůbec nereagovala.

Neochotu cokoliv vysvětlovat projevili i majitelé Praga Brewring Company, která stojí za pivní značkou Praga. Seznam Zprávy se na kontaktním telefonu i e-mailu snažily oslovit spolumajitele Miroslava Zemana. Na žádný z dotazů neodpověděl. I v tomto případě není jasné, kde se pivo Praga vlastně vaří, firma dle údajů na svém webu spolupracuje s vícero domácími výrobci včetně pivovaru v pražském Břevnovském klášteře. K záležitosti se ale dodatečně vyjádřil vrchní sládek klášterního pivovaru Aleš Potěšil, který redakci sdělil, že s firmou Praga Brewring Company už v roce 2018 spolupráci ukončili. Jisté ale je, že zmíněnou společnost z poloviny vlastní Rus z Moskvy Alexey Kanevskiy.

Komentář neposkytla ani málo známá plzeňská firma Staropilsen, která v Rusku prodává pivo Zlatá Praha. Vlastní ji bulharský podnikatel Yavor Valkanov Kaludov. „Nemáme ve zvyku dávat informace o naší obchodní politice,“ odbyl dotazy Seznam Zpráv

ohledně Ruska manažer Jiří Zvoňar. Ani tahle firma nemá vlastní výrobu piva. Podle některých dřívějších informací vařila pivo v Nymburce.

Foto: Jiří Just

Takovouto nabídku českého piva ve srovnání s kamennými obchody nabízí ruský e-shop řetězce Globus. Z Česka si ji prohlédnout nelze, příslušné webové stránky jsou blokovány.

Foto: Jiří Just

Takovouto nabídku českého piva ve srovnání s kamennými obchody nabízí ruský e-shop řetězce Globus. Z Česka si ji prohlédnout nelze, příslušné webové stránky jsou blokovány.

Foto: Jiří Just

Takovouto nabídku českého piva ve srovnání s kamennými obchody nabízí ruský e-shop řetězce Globus. Z Česka si ji prohlédnout nelze, příslušné webové stránky jsou blokovány.

Foto: Jiří Just

Takovouto nabídku českého piva ve srovnání s kamennými obchody nabízí ruský e-shop řetězce Globus. Z Česka si ji prohlédnout nelze, příslušné webové stránky jsou blokovány.

Vysvětlení k exportu nakonec neposkytl ani významný jihočeský výrobce lihovin Fruko-Schulz, za nímž stojí ruští majitelé z holdingu Ladoga. Jindřichohradecká firma sice po zahájení války na Ukrajině vývoz alkoholu na ruský trh pozastavila, nicméně v září jej zase obnovila. V moskevském hypermarketu je nyní k mání hned několik likérů.

Ředitel podniku Josef Nejedlý pro web Budějcká drbna na konci loňského roku prohlásil, že exportem do Ruska „rozkládá jejich režim zevnitř alkoholem“. V serióznějším tónu ale také argumentoval v tom směru, že vývoz alkoholu z EU do Ruska není dnes nijak blokován, pokud nejde o luxusní zboží. A v tom má pravdu, sankční omezení EU se totiž vztahuje jen na lahve alkoholu s cenou nad 300 eur za kus.

Zaplat' si pivo a žvaň si, co chceš!

Snaha nezabývat se politikou a řešit výhradně byznys vyplývá i z vyjádření ředitele a spolumajitele pivovaru v Nové Pace Jaromíra Bulka, jehož podnik vaří značku Zlatý Pramen. Zda dnes vyrábějí i pro Rusko, zcela jasně neřekl, s tím, že pivo pod tímto označením se údajně vaří ve vícero domácích pivovarech.

„Pod tímto názvem (Zlatý Pramen) jsme dělali pivo pro polského zákazníka, zda pivo vyvážel do Burkina Faso či Náhorního Karabachu, nám není známo,“ nechal se slyšet pivovarník Bulko. Politické záležitosti v souvislosti s byznysem prý vůbec neřeší.

„Uplatňujeme pravidlo, kterým se řídil i pan hostinský z knihy o Josefu Švejkovi, to zní: Zaplat' si pivo a žvaň si, co chceš!“ prohlásil podnikatel Bulko.

Kdyby přesto někteří čeští výrobci skutečně chtěli vědět, zda zboží prodávané v Rusku je jejich a kudy se tam dostalo, neměl by to být nepřekonatelný problém. Jak upozorňují mnozí experti, podle čísla konkrétní šarže lze zjistit, kdo zboží vyrobil, kdy a komu byl ten který potravinářský výrobek výrobcem prodán. Právě u potravin jsou totiž tyto záležitosti poměrně striktně hlídány.

Jak ale podotýká Miroslav Koberna z managementu Potravinářské komory ČR, žádalo by si to součinnost mezi českým výrobcem a ruským prodejcem, v tomto případě tedy ruskou pobočkou německého holdingu Globus. „Musí být dobrá vůle to zjistit. Samozřejmě by to bylo daleko složitější dohledat, pokud by tam byly i nějaké reexporty přes třetí země,“ podotýká k možným potížím Koberna.

Pozn.: Do textu jsme doplnili vyjádření zástupce Břevnovského klášterního pivovaru.

S přispěním Jiřího Justa.

